

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan Fryk-
mansskolan i Sunne kommun

2010-12-14

1 (3)

Dnr 44-2010:5433

Tillsyn i den fristående grundskolan Frykmansskolan

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Frykmansskolan skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolan präglas av att den under lång tid bedrivit verksamhet i årskurserna 1–6 och verksamheten i årskurserna 7–9 är inte full ut anpassade till äldre elever. Skolan fäster störst vikt vid svenska, matematik och engelska. Skolan behöver lägga mer fokus på kunskapsuppdraget i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i och särskilt beakta de behov som finns i årskurserna 7–9 i de naturorienterande ämnena.

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen ser särskilt allvarligt på denna brist då det vid Skolverkets inspektion år 2004 framfördes kritik mot att skolan inte uppfyller de krav som författningarna ställer vad gäller upprättande av åtgärdsprogram för elever som behöver särskilda stödåtgärder.

Skolan måste förbättra sitt kvalitetsarbete med uppföljning och utvärdering av verksamheten. Arbetet med särskilt stöd måste ta sin utgångspunkt i elevernas behov och de nationella målen.

Skolans rutiner brister när det gäller att utfärda korrekta betygshandlingar och föra betygskatalog vilket måste åtgärdas.

Skolans förutsättningar för att bedriva en stabil verksamhet kan komma att försämrats om inte elevunderlaget utvecklas enligt de mål föreningen har.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Frykmansskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst mål att uppnå för utbildningen. (9 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet i samtliga ämnen. (9 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar samt 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.)
- Undervisningen utgår inte från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen. (9 kap. 2 § skollagen och 9 kap. 7 § skollagen samt förordningen om kursplaner för grundskolan)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i författningarna. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Slutbetyg har utformats på ett felaktigt sätt och betygskatalogen uppfyller inte författningarnas krav. (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor och 7 kap. 11, 12 och 13 §§ grundskoleförordningen och 1 och 3 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27) samt 1 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan (SKOLFS 2009:35))
- Skolan har inte fungerande rutiner inom området skolpliktsbevakning. (3 kap. 14 § skollagen)
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav. (1 a kap. 5 a § förordningen för fristående skolor)

Skolinspektionen har i tillsynen av Frykmansskolan identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. (9 kap. 2 § första stycket 6 p skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 14 mars 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Elisabeth Fogelberg och Monica Gillenius.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Jonas Nygren

Utredare/föredragande

Kopia till

Sunne kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Frykmansskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i den fristående grundskolan Frykmansskolan i Sunne kommun. Besök gjordes i Frykmansskolan den 16 november 2010.

Huvudmannen för Frykmansskolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Frykmansskolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades företrädare för huvudmannen, rektorn, ett urval av lärare, och skolsköterskan. Även annan information har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sunne kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen uppger att man inte utnyttjat sin rätt till insyn.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Frykmansskolan

Tabell 1. Antal elever

Frykmansskolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	1
Fristående grundskola	28

Källa: Rektorns inlämnade verksamhetsredogörelse 2010

Frykmansskolan är en fristående grundskola med konfessionell inriktning. Skolan har en natur- och miljöprofil. Skolans pedagogiska idé är att barn mår bra och utvecklas när de är i en trygg miljö. Frykmansskolan uppger att de vill vara ett alternativ för dem som vill att eleven skall få kristna värderingar, goda kunskaper och en känsla för natur och ett miljötänkande. Den kristna fostran som Frykmansskolan vill ge sker i nära kontakt med hemmen.

Skolverket godkände Frykmansskolan som en fristående grundskola för årskurserna 7-9 genom beslut (43-2005:898) den 22 november 2005. Skolan är tidigare godkänd som en fristående grundskola för årskurserna 1-6. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Huvudmannen har även godkännande att bedriva förskoleklass.

Huvudman för skolan är Sunne Kristna Skolförening med organisationsnummer 874001-3381.

Verksamheten vid Frykmansskolan startade läsåret 2001/2002 och omfattar sedan höstterminen 2006 årskurserna 1-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 29 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Sunne kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner.

Tillsynsprotokoll för Frykmansskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs eller för förbättringsområden som bör åtgärdas. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst mål att uppnå för utbildningen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Andel elever som nått kravnivåerna vid de nationella proven i årskurs 3 är 100 procent i svenska, men ingen elev har nått kravnivån i matematik. Alla elever i årskurs 5 har nått kravnivåerna vid de nationella proven i svenska, matematik och engelska. Andel elever som nått målen vid de nationella proven i årskurs 9 är 100 procent i svenska, 75 procent i matematik, 100 procent i engelska och 100 procent i kemi. Det är svårt att dra slutsatser av resultaten då det är få elever i varje årskurs.

I kvalitetsredovisningen redovisas uppgifter avseende svenska, matematik och engelska för samtliga årskurser men här saknas uppgifter om övriga ämnen som eleverna får undervisning i. Det framgår av kvalitetsredovisningen att det finns brister i matematikkunskaperna hos flera elever. Det framgår vidare att olika funktionshinder begränsar elevernas förmåga. Samtliga elever i årskurs 5 har nått upp till målen i engelska. Samtliga elever i årskurs 9 nådde målen i svenska, matematik och engelska. Vårterminen 2009 avslutade Frykmansskolans första elever årskurs 9. Samtliga erhöll betyg.

Mot bakgrund av att inte alla elever uppnått kravnivåerna i de nationella proven och att skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges möjligheter att lägst nå mål att uppnå för utbildningen. I samband med uppföljningen av detta tillsynsbeslut begärs en sammanställning för de senaste läsåren över andel elever som nådde målen i samtliga ämnen och i respektive ämne i årskurs 5.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § första stycket 6 p skollagen

Motivering:

Samverkan sker mellan lärare så att varje lärares ämneskompetenser används i stor utsträckning. Dock undervisas eleverna inte alltid av lärare med utbildning i ämnet. Av inskickade dokument och vid intervjun med rektorn framkommer att skolan är väl medveten om problemet. Skolan bör vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att eleverna undervisas av lärare som är utbildade i de ämnen de undervisar i.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.

Motivering:

Skolans rektor följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i svenska, engelska och matematik för årskurserna 3, 5 och 9. Även andra årskurser redovisas. Men skolans resultat utvärderas inte i tillräcklig omfattning på skolnivå i samtliga ämnen i årskurserna 5 och 9. Rektorn saknar en dokumenterad systematisk uppföljning av vilken måluppfyllelse eleverna når i samtliga ämnen. Rektorns arbete för en likvärdig betygssättning som innefattar att lärarna utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna försvåras i och med de bristfälliga utvärderingarna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Undervisningen utgår inte från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

9 kap. 7 § skollagen

Förordningen om kursplaner för grundskolan

Motivering:

Skolinspektionen bedömer att skolan saknar utrustning för att genomföra laborativa moment i de naturorienterande ämnena och ämnet teknik.

Vid tillsynen framkommer att skolan i de naturorienterande ämnena och ämnet teknik inte har tillräckliga läromedel och utrustning för att säkerställa att eleverna ges förutsättningar att nå samtliga mål i dessa ämnen. I ämnena biologi, fysik och kemi fanns vid tidpunkten för inspektionsbesöket mycket torftig utrustning för laborativa moment. De läromedel som används tar inte upp den omfattande utveckling som skett under de senaste tio åren inom det naturorienterande ämnesområdet. Vidare förekommer ingen specifik undervisning i ämnet teknik och eleverna har inte tagit del av kursplanen i ämnet.

Av grundskolans kursplaner framgår att i de naturorienterande ämnena ska eleverna kunna utföra enkla systematiska observationer och experiment. I biologi ska eleverna i årskurs 9 kunna genomföra laborativa undersökningar. I fysik ska eleverna ha egna erfarenheter av systematiska observationer, mätningar och experiment. I kemi ska eleverna kunna genomföra mätningar, observationer och experiment. I ämnet teknik ingår enligt kursplanen att pröva olika tekniker och tekniska lösningar såväl praktiskt som begreppsmässigt. Betygskriterierna för årskurs 9 anger att bedömningens inriktning gäller elevens förmåga att handskas med och förstå teknik från skilda verksamhetsområden.

Skolan menar att de inte saknar utrustning för att genomföra laborativa moment i de naturorienterande ämnena. Skolan uppger att man inte har omfattande och dyrbar utrustning och detta beror på att Frykmansskolan hyr in sig, vid enstaka tillfällen, i laborationslokaler som är fullt utrustade för ändamålet.

Skolinspektionen bedömer att med den egna utrustning skolan har att tillgå går det inte att genomföra de moment som anges i kursplanerna. Vidare är tillgången till och användningen av de laborationslokaler skolan hyr in sig i inte av den omfattning som skulle behövas för att genomföra de moment som anges i kursplanerna.

Skolan måste vidta åtgärder för att förbättra tillgången till tidsenliga läromedel och laborativ utrustning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygg lärandemiljö****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i författningarna.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

En kartläggning av förhållandena vid skolan redovisas i kvalitetsredovisningen. Skolan har inte i sin plan mot kränkande behandling utarbetat åtgärder som bygger på kartläggningen som ska ligga till grund för vilka insatser som ska påbörjas och genomföras det kommande året. I planen mot kränkande behandling saknas också en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Slutbetyg har utformats på ett felaktigt sätt och betygskatalogen uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor

7 kap. 11,12 och 13 §§ grundskoleförordningen

1 och 3 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)

1 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan (SKOLFS 2009:35)

Motivering:

Slutbetyg för eleverna i årskurs 9 vårterminen 2010 har utformats på ett felaktigt sätt eftersom de fått beteckningen terminsbetyg. Betygskatalogen från vårterminen 2010 är inte upprättad enligt gällande föreskrifter.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Skolan har inte fungerande rutiner inom området skolpliktsbevakning.

Författningsstöd:

3 kap. 14 § skollagen

Motivering:

Om en elev vid skolan är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak, ska huvudmannen för skolan anmäla förhållandena till barnets hemkommun.

Skolans huvudman kände inte till anmälningsplikten. Skolan saknar rutiner för att anmäla när skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen för fristående skolor

Motivering:

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte elevens behov utan man går direkt in på "målbeskrivning och åtgärder". Mål som i flera fall handlar om att eleven ska "vara glad och ha ett gott självförtroende".

Åtgärdsprogrammen ska, enligt författningarna, ta sin utgångspunkt i elevens behov. Behoven ska framgå för att de åtgärder som föreslås ska svara mot elevens behov och ska vara kopplade till detta och i första hand innefatta vad skolan ska göra samt hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen ser särskilt allvarligt på denna brist då det vid Skolverkets inspektion år 2004 framfördes kritik mot att skolan inte uppfyller de krav som författningarna ställer vad gäller upprättande av åtgärdsprogram för elever som behöver särskilda stödåtgärder.

Enligt Skolverkets Allmänna råd 2008 *För arbete med åtgärdsprogram* har åtgärdsprogrammet har en central roll i skolans arbete med särskilt stöd genom att vara redskapet för personalen när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven.